

Na ir pagrindinė šio skyriaus pamoka: nevažiuokite šviečiant geltonam šviesoforo signalui, nes jis draudžia. Taip pat, kaip ir raudonas signalas. Sakysite: yra taisyklė su išimtimi, jog važiuoti galima (siekiant išvengti staigaus stabdymo), tačiau mano patarimas toks: jei artėdami matote žalią mirksintį šviesoforo signalą – mažinkite važiavimo greitį ir sustokite prie sankryžos. Jūs niekur neskubate ir tikrai spėsite pravažiuoti per kitą šviesoforo ciklą.

86. „STOP“ ŽENKLAS

Kaip stabdyti – išsiaiškinome, o dabar aptarsime, kur reikia sustoti. **Ką reiškia „sustoti“? Tik tą ir reiškia – sustoti. Sustoti – ne tas pats, kas „lėtai riedėti“ arba „pristabdyti“.** Tai taip pat neturi reikšti „nebuvo ką praleisti, todėl važiauvau“. Situacijose, kuriose KET reikalauja, turi būti įvykdytas visiškas automobilio sustojimas, o ne pristabdymas. Pateiksiu keletą situacijų. Sustoti reikia:

- Prieš atliekant posūkį į dešinę, kai šviečia raudonas šviesoforo signalas, prie kurio yra lentelė su papildoma žalia rodykle.

- Prieš „Stop“ ženklą nereguliuojamose sankryžose.
- Prieš „Stop“ liniją arba kelio ženklą „Stop linija“, kai KET to reikalauja.

Neišsigąskite, jei egzamino metu netyčia pravažiavote „Stop“ liniją ir sustojote taip, kad transporto priemonė išsikišo už jos ribų. Tai vertinama kaip nekritinė klaida. Daug blogiau, jei nesustojote išvis. Tokiu atveju užsidirbate kritinę klaidą.

87. ŽIEDINĖS SANKRYŽOS

Kad jūs žinotumėte, kiek daug žmonių bijo žiedų! Vienį vestuvinių, kiti tų kitų – gatvėse. Tikrai sutikčiau, kad yra nemažai mokinių, kurie prisipažįsta bijantys važiuoti per žiedines sankryžas. Tiesą pasakius, pažįstu vieną kitą ir jau esamą vairuotoją, kuris paniškai bijo įvažiuoti į žiedą.

Bijoti žiedų visai nereikėtų. **Tik nedaugelis žino, kad žiedinės sankryžos, palyginti su įprastomis keturšalėmis sankryžomis, yra 4 kartus saugesnės!** Eismo įvykių žiedinėse sankryžose, kurių metu nukentėtų žmonės, beveik nebūna. Taip yra todėl, kad žiedinėse sankryžose:

- Nėra posūkio į kairę. Į žiedinę sankryžą įvažiuojantys ir joje važiuojantys automobiliai juda viena kryptimi.
- Mažesnis važiavimo greitis.
- Geras matomumas. Žiedinių sankryžų paprasta konstrukcija, aiškus pirmumas, todėl jos nereikalauja vairuotojų priimti sudėtingų sprendimų.
- Važiavimas tolygesnis, laukimo laikas – trumpesnis, todėl suvartojama mažiau degalų ir kartu išmetama mažiau kenksmingų medžiagų.

Jei išmokote važiuoti į priekį, išmoksitės ir važiuoti atgal. Viskas ne taip sudėtinga, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Pavyzdžiui, manevruojant atbulomis jums nereikės sukti galvos dėl pavaros, nes ji tik viena! Tiesa, manevravimą apsunkina ribotas matomumas ir kitokie transporto priemonės gabaritai, nei riedant į priekį. Tačiau kuo daugiau praktikuositės, tuo lengviau bus „pajausti“ gabaritus.

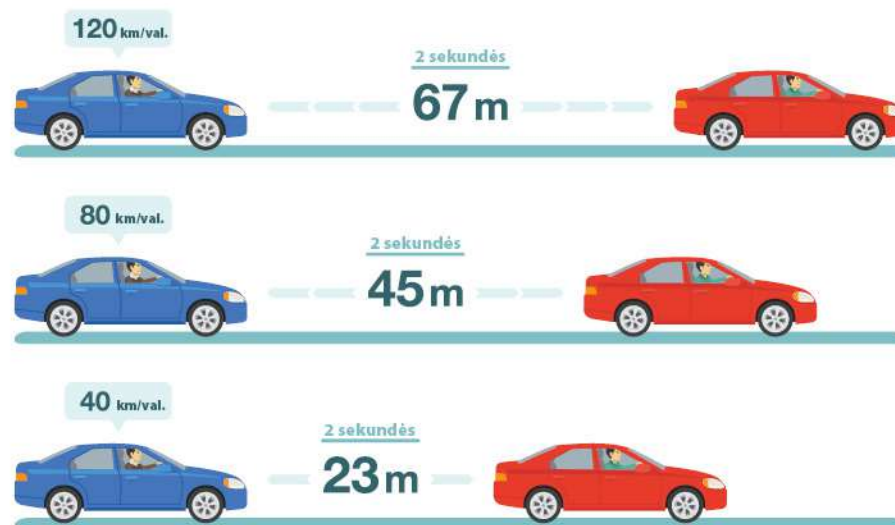
Egzamino metu, prieš pradėdant važiuoti atbuline eiga, visais atvejais būtina pažiūrėti atgal. Tai ypač svarbu gyvenvietėse, stovėjimo aikštelėse, kur pėsčiųjų eismas intensyvus. Čia pasižiūri – kliūtis nėra, pasižiūri už sekundės – jau atsirado. Jei nenorite gauti dar vienos nekritinės klaidos manevruodami atbulomis, neužteks pažvelgti tik per galinius veidrodžius – būtina ir pasukti galvą. Jei per egzaminą vairuojate automobilį su *parktronic* sistema, dairytis ir stebėti vaizdą veidrodėliuose būtina lygiai kaip ir vairuojant automobilį be šios sistemos, nes jūsų žvalgymasis ir situacijos stebėjimas yra vieni iš vertinimo kriterijų.

Atsarga gėdos nedaro. Išmokite dairytis, stebėti eismo situaciją. Galbūt ateityje vairuosite automobilį su automatinio parkavimo sistema ir už jus manevruos automatinės sistemos, tačiau gebėjimas vertinti situaciją per savo prizmę tikrai bus tik į naudą.

Paklausus vairuotojų, kas yra saugus atstumas, kiekvienas atsako savaip, tačiau visi vienbalsiai pritaria, jog tai „toks atstumas, kad spėtumei sustabdyti“. Mokiniai dažniausiai kur kas tikslesni: pradeda vardinti metrais... Pvz., vieni mano, jog saugus atstumas yra išlaikyti 50 metrų iki priešais ta pačia kryptimi važiuojančio automobilio, kiti teigia, jog pakanka ir 20 metrų. O kaip yra iš tikrųjų?

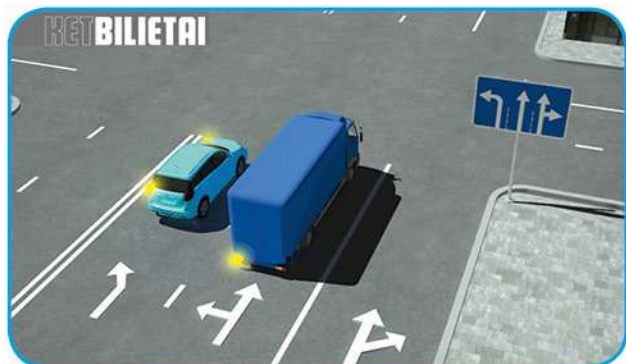
Nors kelių eismo taisyklėse sąvokos „saugus atstumas“ nerasite, tačiau egzaminų vertinimo apraše ji įvardyta labai konkrečiai:

- Per 2 sek. nuvažiuojamas atstumas iki priešais važiuojančios transporto priemonės.
- Per 3 sek. nuvažiuojamas atstumas iki priešais važiuojančios transporto priemonės kelyje, kuriame yra dvi ar daugiau eismo juostų, skirtų važiuoti viena kryptimi.
- Per 4 sek. nuvažiuojamas atstumas iki priešais važiuojančios transporto priemonės, važiuojant nepalankiomis sąlygomis.
- Sustojus transporto sraute, atstumas iki priešais sustojusios transporto priemonės turi būti toks, kad prirėkus būtų galima ją apvažiuoti nevažiuojant atbuline eiga.
- Šoninis atstumas iki apvažiuojamo ar lenkiamo dviratiniuko būtų ne mažesnis kaip 1,5 m. (Apie dviratiniukus – kitame skyriuje.)

Idomu. Ar žinojote, jog „UPS“ siuntų tarnybos kurjeriai planuoja savo maršrutus taip, kad nereikėtų sankryžose sukti į kairę? Turbūt, perskaitę šį skyrių, jau žinote, kodėl.

Ar gali sunkvežimio vairuotojas sukti į kairę?
(2 atsakymas, 197 p.)

73. POSŪKIS Į DEŠINĘ

Vertinant iš techninės pusės, posūkis į dešinę yra gana paprastas manevras. Įsidėmėti reikia vos du dalykus:

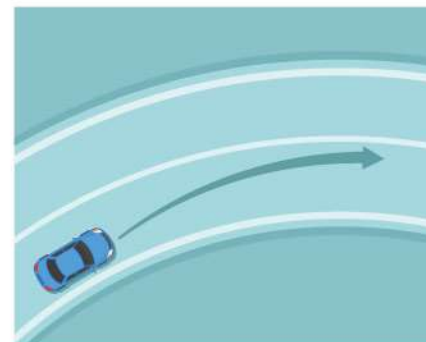
- Prieš atliekant posūkį, reikia užimti tokią poziciją, kad automobilis būtų prie važiuojamosios dalies krašto.
- Pradėjus sukti, posūkis neturi būti atliekamas plačiai ir užbaigiamas arti priešingos krypties eismo juostos.

Taip pat atkreipkite dėmesį į draudžiamuosius, nukreipiamuosius bei nurodomuosius kelio ženklus, galinčius drausti sukti į dešinę konkrečioje sankryžoje. Kartais šie ženklai gali būti naudojami su papildomomis lentelėmis, todėl išmokite jų reikšmes ir pasistenkite greitai sureaguoti identifikuodami jų reikšmes.

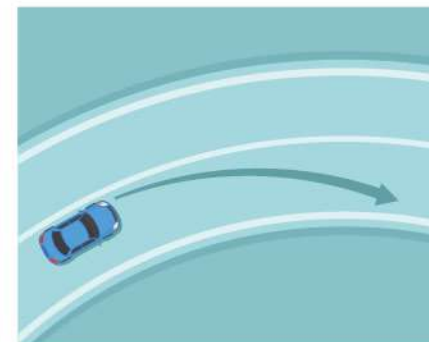
Egzamino metu sukant į dešinę ne iš tam skirtos eismo juostos arba kai tai daryti draudžiama – žymima kritinė klaida.

**NETAISYKLINGAS
POSŪKIS**

**TAISYKLINGAS
POSŪKIS**

Nepamirškite dairytis, stebėti kitų eismo dalyvių veiksmus ir žinokite, kam turite duoti kelią prieš atlikdami manevrą. Gana dažna situacija: vairuotojas, išvažiuojantis iš teritorijos, nori sukti į dešinę. Jis turi praleisti keliu važiuojančius automobilius, todėl akylai stebi, kas vyksta kairėje pusėje. Radęs tinkamą progą spaudžia akceleratorių, suka į dešinę ir tik kartu sukdamas vairą pasuka galvą – o ten pamato šaligatviu einančius pėsčiuosius. Gerai, jei pavyko išvengti susidūrimo, bet jeigu ne? Tokioje situacijoje vairuotojas turi praleisti ir pėsčiuosius. Važiuodami stebėkite aplinką plačiai, nesutelkite žvilgsnio ilgam į vieną tašką. Jūs turite stebėti, kas vyksta aplink.

45. SUSIPAŽINTI SU AUTOMOBILIU

Jei su egzaminuotoju jau susipažinote, dabar pats metas susipažinti su automobiliu, kuriame praleisite artimiausią valandą. Jei pirmą kartą sėdite tokios markės automobilyje, neišsigąskite. Viskas yra taip pat (arba labai panašiai), kaip ir kituose automobiliuose, kuriuos iki šiol vairavote. Pirmiausia susireguliuokite sėdynę, vairo padėtį, veidrodėlius, tada ramiai apžiūrėkite ir suraskite pagrindinius valdymo prietaisus. Apžiūrėkite, kaip įsijungia žibintai, kur yra posūkių svirtelė, avarinė šviesos signalizacija, stovėjimo stabdys, kaip jungiamos pavaros. Šiame etape nebijokite klausti, jei kažko nerandate. **Kol egzaminas nepradėtas, jūs galite kreiptis į egzaminuotoją ir teirautis apie valdymo prietaisus. Egzaminuotojas jus visus parodys ir jums paaiškins, kaip įjungti / išjungti.** Prasidėjus egzaminui, klausti nebegalėsite, o jei kažko nerasite – tai bus žymima kaip klaida. Klausti nėra gėdinga, tad nebijokite pasirodyti „nepasiruošęs egzaminui“. Jūs esate ne pirmas ir ne paskutinis, kuriam šis automobilis yra *naujas*, todėl ko nors nežinoti yra normalu.

Taigi, prieš prasidedant egzaminui, dar kartą apžiūrėkite visus valdymo prietaisus, įsitikinkite, ar viskas yra aišku, patikrinkite, ar kojų, rankų padėtis tinkama, kelis kartus giliai įkvėpkite, iškvėpkite ir nusiraminęs ištarkite: „Aš egzaminui pasiruošęs.“

46. SUREGULIUOTI VEIDRODŽIUS IR SĖDĖSENĄ

Atsisėdęs prie vairo, pirmiausia sureguliuokite sėdynę, tada vairo poziciją ir veidrodėlius. Taisyklingai sureguliuoti veidrodėliai sumažina „akląją zoną“, todėl tai atlikite kruopščiai.

Prie vairo sėdite taisyklingai, jei:

- Jūsų nugara atremta į sėdynės atlošą.

- Galvos atrama sureguliuota taip, kad jos viršus – ne žemiau nei jūsų viršugalvis.
- Kojos šiek tiek sulenktos, be didelių pastangų ištiesę kairę koją galite nuspausti sankabos pedalą iki galo.
- Rankos šiek tiek sulenktos laikant jas vairavimo pozicijoje, o ištiesta ranka galite apimti vairo viršų.

Veidrodėlių suregulavimas:

- Šoninius veidrodėlius reikia sureguliuoti taip, kad matytumėte kuo daugiau kelio. Jei veidrodėlyje matote šiek tiek automobilio šono, dar truputį pasukite veidrodėlius į išorinę pusę. Jums važiavimo metu reikia matyti kuo daugiau kelio, o ne automobilio kėbulo spalvą.
- Vidurinį veidrodį sureguliuoti nesudėtinga – jame turi matytis visas galinis langas, o ne jūsų atvaizdas. Šis veidrodis neskirtas stebėti savo šukuosenai.
- Veidrodėlius reguliuokite sėdėdami tiesiai, vairavimo pozicijoje.

49. VEIDRODĖLIAI

Į galinio vaizdo veidrodžius reikia žiūrėti prieš:

- sulėtinant važiavimo greitį;
- sustabdant automobilį;
- įvažiuojant į posūkį;
- persirikiuojant;
- išvažiuojant iš kelio;
- įvažiuojant į kelią;
- artėjant prie bet kokios kliūtis.

Pabrėžiu – reikia žiūrėti **PRIEŠ** atliekant šiuos manevrus. Į veidrodėlius žiūrėti reikia trumpai, nes pagrindinis jūsų stebėjimo laukas – priekyje. **Patikslinant, turite ne žiūrėti į pačius veidrodėlius, o jais naudodamiesi stebėti eismą.** Todėl važiuodami keliu reguliariai stebėkite, kas vyksta už jūsų, vis žvilgčiodami į visus 3 galinio vaizdo veidrodėlius.

50. VAIRAS

Vairuodami turite jaustis laisvai, jūsų judesiai neturi būti suvaržyti. Kad taip ir būtų, svarbu sureguliuoti ne tik sėdynę, bet ir vairo padėtį. Jei vairo aukštis / gylis reguliuojamas, įsėdę į automobilį, dar prieš važiuodami, susireguliuokite vairo poziciją. Jei vairo padėtis nekintanti, tuomet susireguliuokite sėdynę taip, kad lengvai valdytumėte vairą.

Kaip žinoti, ar vairas sureguliuotas tinkamai?

- Vairas neturi užstoti kelio.
- Visiškai atsirėmęs į sėdynę, turite lengvai pasiekti ir apimti vairo viršų.
- Laikant vairą, delnai turi būti ties 10 ir 2 valandomis arba 9 ir 3 valandomis (jei vairą įsivaizduotume kaip laikrodžio ciferblatą).
- Laikant vairą, rankos turi būti šiek tiek sulenktos.

Vairą privalu laikyti abiem rankomis, išskyrus perjungiant pavaras, norint įjungti stovėjimo stabdį ar liečiant kitus automobilio valdymo įtaisus. **Egzamino metu, riedant automobiliui, atitraukę abi rankas nuo vairo ilgiau kaip sekundę gausite kritinę klaidą.**

Vairą laikyti reikia spaudžiant vidutiniškai. Stipriai įsikibę greitai pavargsite ir vairavimas neteiks džiaugsmo, o laikydami vairą silpnai galite nesuvaldyti automobilio. Antruoju atveju mažų mažiausiai lauktų kritinė klaida, o didesnės nesėkmės atveju – eismo įvykis.

Taisyklingas vairo laikymas: rankų padėtis